

REFERAT Sundhed, Omsorg & Socialudvalget d. 09-03-2026

Mødedato Mandag d. 09. marts 2026 kl. 12:00

Mødested Misbrugscentret, Bakkevej 6

Mødedeltagere Tina Skov Larsen (V), Anne Marie Geisler Andersen (B), Peter Nikolajsen (I) (Afbud), Karin Schwartz (A) (Afbud), Ulla Koman-Mejer (A)

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orientering om og rundvisning på Misbrugscentret.....	5
Godkendelse af nye vedtægter for Handicaprådet.....	7
Orientering om BPA-ordningen (Borgerstyret Personlig Assistance).....	10
Opgørelse over magtanvendelse og værgemål 2025 på ældreområdet.....	12
Orientering om magtanvendelser på det specialiserede voksenområde i 2025.....	18
Orientering om tilsyn der er gennemført af Socialtilsyn Syd i 2025.....	25
Information, forespørgsler og orientering.....	29
Lukket: Information, forespørgsler og orientering.....	31
Introduktion til socialområdet - herunder Center for Sociale Indsatser.....	32
Igangsættelse af udarbejdelsen af en socialpolitik for Esbjerg Kommune og en opdatering af komm	34
Lukket: Godkendelse af underskriftsblad.....	37

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Godkendt.

Afbud: Karin Hansen-Schwartz (A) og Peter Nikolajsen (I)

Punkt 2: Orientering om og rundvisning på Misbrugscentret

EMN-26/0001884

Resumé

Sundhed, Omsorg & Socialudvalget informeres om og vises rundt på misbrugscentret.

Tilbudsleder af Rusmiddelafdelingen Bakkevej 6, Majbritt Kjems Søberg, starter med at orientere om Misbrugscentrets arbejde, hvorefter udvalget vises rundt i faciliteterne på Bakkevej.

Kompetencer

Sundhed, Omsorg & Socialudvalget

Indstilling

Direktøren for Fritid Sundhed Omsorg & Social indstiller, at

- Sundhed, Omsorg & Socialudvalget orienteres om og vises rundt på Misbrugscentret.

Beslutning

Orientering og rundvisning givet.

Afbud: Karin Hansen-Schwartz (A) og Peter Nikolajsen (I)

Punkt 3: Godkendelse af nye vedtægter for Handicaprådet

EMN-26/0000977

Bilag

2026 - Handicaprådet - Nye vedtægter og Forretningsorden - Godkendt af Handicaprådet (1)

Resumé

Grundet nye forvaltnings- og udvalgsnavne samt beslutning af Byrådet den 6. oktober 2025 om at kommunens repræsentanter i Handicaprådet er ét medlem fra Sundhed Omsorg & Socialudvalget og ét medlem af Familie & Beskæftigelsesudvalget ønskes vedtægterne for Handicaprådet opdateret.

Sagsfremstilling

Grundet nye forvaltnings- og udvalgsnavne samt beslutning af Byrådet den 6. oktober 2025 om at kommunens repræsentanter i Handicaprådet er ét medlem fra Sundhed Omsorg & Socialudvalget og ét medlem af Familie & Beskæftigelsesudvalget ønskes vedtægterne for Handicaprådet opdateret.

Ændringerne er lavet med udgangspunkt i det ellers færdige dokument, der blev udarbejdet i efteråret 2025.

På Handicaprådsmøde den 5. februar 2026 fremsatte Anne Marie Geisler Andersen og Mads Engelund Larsen en bemærkning om, at de ikke finder det hensigtsmæssigt at indgå i formandskabet, da de ikke ønsker at kombinere deres rolle som udvalgsmedlemmer med rollen som formand eller næstformand i rådet. Det øvrige råd udtrykker forståelse for dette og et enigt råd beslutter, at sætningen af § 5 *“Det tilstræbes, at formandskabet består af et medlem fra de politiske udvalg og et medlem fra handicaporganisationerne”* udgår af vedtægterne.

Ændringer i Handicaprådets vedtægter kræver Byrådets godkendelse.

Da både Familie & Beskæftigelsesudvalget og Sundhed, Omsorg & Socialudvalget er repræsenteret med et medlem i rådet, behandles sagen i disse udvalg inden Byrådets behandling.

Kompetencer

Familie & Beskæftigelsesudvalget > Sundhed, Omsorg & Socialudvalget > Økonomi & Bosætningsudvalget > Byrådet

Indstilling

Direktøren for Fritid Sundhed Omsorg & Social indstiller til Familie og Beskæftigelsesudvalget og Sundhed, Omsorg & Socialudvalget, at det indstilles til Byrådet, at

- Handicaprådets opdaterede vedtægter godkendes

Beslutning

Godkendt.

Afbud: Karin Hansen-Schwartz (A) og Peter Nikolajsen (I)

Beslutningshistorik

Beslutning Familie & Beskæftigelsesudvalget 02.03.2026 Punkt 5

Godkendt.

Punkt 4: Orientering om BPA-ordningen (Borgerstyret Personlig Assistance)

EMN-26/0001927

Bilag

BPA - orientering til udvalget den 9. marts 2026

Afgørelse fra AST ift. sondeernæring i BPA_Haderslev Kommune

Resumé

Sundhed, Omsorg & Socialudvalget præsenteres med denne sag for en generel introduktion til BPA-området (Borgerstyret Personlig Assistance).

Præsentationen vil dels indeholde en generel beskrivelse af området samt inkludere de nyeste principmeddelelser fra Ankestyrelsen, som omhandler BPA ordningen.

Kompetencer

Sundhed, Omsorg & Socialudvalget

Indstilling

Direktøren for Fritid Sundhed Omsorg & Social indstiller, at

- Sundhed, Omsorg & Socialudvalget orienteres om BPA-ordningen.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalget beslutter, at der stadig skal udmåles til Sundhedslovens- og Servicelovens ydelser i BPA-ordningen, indtil lovgivningen er afklaret.

Der rettes henvendelse vedrørende dette til Folketingets Socialudvalg, når det nye Folketing er nedsat.

Afbud: Karin Hansen-Schwartz (A) og Peter Nikolajsen (I)

Punkt 5: Opgørelse over magtanvendelse og værgemål 2025 på ældreområdet

EMN-26/0001882

Bilag

Beretning til Byrådet om magtanvendelse og værgemål i 2025

Resumé

Fritid Sundhed Omsorg & Social har foretaget den årlige opgørelse over magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten for plejkrævende borgere tilknyttet Hjemmepleje og Plejehjem.

Tallene bruges også til den løbende uddannelse af personale inden for plejeområdet i forvaltningen og til konkrete målrettede indsatser.

Sagsfremstilling

Fritid Sundhed Omsorg & Social har udarbejdet den årlige opgørelse over sager om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten i hjemmeplejen og på plejehjem.

Nedenfor følger udvalgte tal fra opgørelsen i "Beretning til Byrådet om magtanvendelse og værgemål i 2025", som er vedhæftet sagen som bilag 1.

Magtanvendelse for årene 2021-2025, jf. Serviceloven

Foranstaltning	2025	2024	2023	2022	2021	Bemærkning
§124c Afværgehjælp	0	1	0	0	0	
§124d Fastholdelse mv		4	0	0	0	Hvor den psykiske funktionsnedsættelse ikke er en konsekvens af demens e.l. 1/1-25 ny lovgivning på området
§124d Fastholdelse mv	12					Ny magtanvendelseslovgivning gældende fra 1/1-25. Lovgivningen omfatter hele kapitel 24
§125 Særlige dørråbnere	6	4	6	2	6	
§128 Stofseler	4	4	2	4	7	

§128b Tryghedsskabende velfærdsteknologi	0	0	1	0	0	Hvor den psykiske funktionsnedsættelse ikke er en konsekvens af demens e.l., eller hvis personen eller værge modsætter sig anvendelse af velfærdsteknologien.
§128c Låsning og sikring af yderdøre og vinduer	0	0	0	0	0	
§128d Låsning og sikring af døre til fælles opholdsrum	0	0				Ny magtanvendelseslovgivning gældende fra 1/7-24.
§128e Låsning og sikring af døre til servicearealer og fælleskøkken	0	0				Ny magtanvendelseslovgivning gældende fra 1/7-24.
§128f Låsning og sikring af låger mv. fra et bo- eller dagtilbuds udeareal	0	0				Ny magtanvendelseslovgivning gældende fra 1/7-24.
§129 og §129a Flytning uden samtykke	0	0	0	0	0	
§136a Kortvarig fastholdelse i personlig hygiejne situationer	4	5	0	0	0	Magtanvendelsesregel kun gældende for mennesker hvor den psykiske funktionsnedsættelse ikke er en konsekvens af demens e.l.
§136c Kortvarig fastholdelse i personlig hygiejne	21	15	12	4	10	Magtanvendelsesregel kun gældende for mennesker hvor den psykiske

situationer						funktionsnedsættelse er en konsekvens af demens e.l.
§136d Fastholdelse mv ved meget grænseoverskridende eller meget konfliktskabende adfærd		12	7	2	2	Magtanvendelsesregel kun gældende for mennesker hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af demens e.l. 1/1-25 ny lovgivning på området.
§136f Flytning uden samtykke	8	2	9	7	14	Magtanvendelsesregel kun gældende for mennesker hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af demens e.l. og hvor borger ikke modsætter sig flytning og hvor værge eller fremtidsfuldmægtig tiltræder afgørelsen. Fra 1/7-25 indføres attest til nær pårørende. Attestholder skal ligesom værge eller fremtidsfuldmægtig tiltræde afgørelse, med mindre borger kan give et habilt samtykke.
Værgemål §5 Økonomisk/personlig værgemål ansøgt af Myndighedsafdeling ved sundhed og omsorg	14	15	22	25	22	

Oplysningerne i opgørelsen er indhentet fra Esbjerg Kommunes indberetninger til Socialstyrelsen. Tallene er udtryk for antal borgere, hvor der kan være foretaget flere foranstaltninger for den enkelte borger. Det er dermed ikke antal gange/situationer, hvor der har været anvendt magt efter den enkelte paragraf.

Opgørelsen er for 2021 til 2025. Det er tydeliggjort med tekst og farver i opgørelsen, hvor der er kommet ny lovgivning på området i opgørelsesperioden.

Opgørelsens resultater

Det ses i tabellen, at antallet af indberettede magtanvendelser samt behovet for sparring for at undgå magtanvendelse i de enkelte borgersager er stigende.

I opgørelsen ses for eksempel, at der er en stigning i antallet af indberettede anvendelser i forhold til kortvarig fastholdelse i personlig hygiejne, jf. § 136a og § 136c.

Der er tale om en generel stigning i antal indberetninger. Der er flere borgersager og ikke mindst flere komplekse borgersager. Alle medarbejdere i hjemmepleje skal gennemgå kurset *Personcentreret Rehabilitering*, og alle medarbejdere på plejehjem skal gennemgå *Personcentreret Omsorg*. Samtidig har vores demenskonsulenter øget deres undervisning af medarbejdere i plejehjem og hjemmeplejen markant. Dette er med til at øge opmærksomheden på området og medvirker til, at antallet af indberetninger stiger, og mørketallet alt andet lige falder.

Der er på baggrund af ovennævnte resultater et fortsat fokus på undervisning og understøttelse af den faglige reflektive proces for medarbejderne.

Undervisning og læring

I Fritid Sundhed Omsorg & Socials bestræbelser på at overholde omsorgspligten, såvel som reglerne vedrørende magt og tvang, er det nødvendigt, at alle medarbejdere, der har den direkte kontakt til borgerne, har kendskab til lovgivningen vedrørende magt og tvang og viden om, hvordan man ved hjælp af socialpædagogiske metoder kan mindske magtanvendelse til det absolut nødvendige.

Demensfaglige konsulenter underviser i lovgivningen vedrørende magt og tvang til personale i hjemmeplejen og på plejehjem i kommunalt regi og til private udbydere.

Demensfaglige konsulenter varetager undervisningen af medarbejderne vedrørende forståelse for de socialpædagogiske principper og tryghedsskabende initiativer, der er medvirkende til overholdelse af omsorgspligten og forhindre magtanvendelse.

I de enkelte teams er det derfor vigtigt at drøfte og analysere de konkrete situationer i medarbejdergruppen og finde handlemuligheder, der gør, at tvangsmæssige foranstaltninger kan forebygges og mindskes til det mest skånsomme for borgeren.

Demensvidenspersoner ansat i Plejehjem & Hjemmepleje leverer demensfaglige indsatser til

borgerne samt vejleder øvrige medarbejdere i konkrete situationer.

Der er udarbejdet handlingsanvisende faglige instrukser i forhold til de nævnte §§ i serviceloven vedrørende magtanvendelser.

Disse tiltag er med til at udbrede kendskabet til lovgivningen om magt og tvang, og dermed også formålet med denne lovgivning, at begrænse magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, til det absolut nødvendige.

Lovgrundlag, planer mv.

Servicelovens kapitel 24 samt værgemålssager, jf. Værgemålslovens § 5.

Kompetencer

Sundhed, Omsorg & Socialudvalget > Økonomi & Bosætningsudvalget > Byrådet

Indstilling

Direktøren for Fritid Sundhed Omsorg & Social indstiller til Sundhed, Omsorg & Socialudvalget, at det indstilles til Byrådet, at

1. Der orienteres om beretning for 2025 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten samt værgemålssager for ældreområdet i Fritid Sundhed Omsorg & Social.
2. Sagen sendes til orientering i Ældrerådet.

Beslutning

1. Orientering givet.

Udvalget har besluttet, at opgørelser på ældreområdet og det specialiserede voksenområde i større grad ensrettes og antal magtanvendelser fremover fremgår af begge opgørelser.

2. Godkendt.

Afbud: Karin Hansen-Schwartz (A) og Peter Nikolajsen (I)

Punkt 6: Orientering om magtanvendelser på det specialiserede voksenområde i 2025

EMN-26/0000341

Bilag

Bilag 1 Forhåndsgodkendelser

Orientering om magtanvendelser i Voksen Social 2025

Resumé

Alle tilfælde af magtanvendelse skal i henhold til gældende lovgivning indberettes til forvaltningen og Socialtilsynet. Forvaltningen har ansvaret for behandling og opfølgning på samtlige indberetninger om magtanvendelse.

I løbet af 2025 er der registreret i alt 80 tilfælde af akut magtanvendelse over for voksne borgere i både kommunale og eksterne botilbud.

Der er i 2025 truffet afgørelse om i alt 15 foranstaltninger efter servicelovens regler om magtanvendelse. Foranstaltningerne har til formål at sikre, at borgerne kan modtage den nødvendige omsorg og/eller at forebygge, at borgerne udsætter sig selv eller andre for fare. Det drejer sig for eksempel om anvendelse af dørsensorer, sele i kørestol samt kortvarig fastholdelse i forbindelse med hygiejnesituationer.

Derudover er der givet tilladelse til at forhindre en borgers adgang til internet og mobiltelefon som følge af dom.

Sagen forelægges til orientering for Byrådet og vedrører status for magtanvendelser på det specialiserede voksenområde.

På udvalgsrådet deltager udviklingskonsulent Annette Bonde Bertelsen under punktet.

Sagsfremstilling

Baggrund og formål

Magtanvendelse over for voksne er et alvorligt indgreb i retten til selvbestemmelse og reguleres af servicelovens kapitel 24. Formålet med lovgivningen er, at

- Styrke retssikkerheden for borgere med varigt nedsat psykisk funktionsevne
- Sikre, at alle borgere får nødvendig omsorg uanset kommunikationsevne eller funktionsnedsættelse
- Håndtere potentielt farlige situationer på en fagligt forsvarlig måde
- Begrænse brugen af magt gennem kompetenceudvikling og systematisk faglig refleksion

Et centralt mål er at skabe trygge og værdige rammer for voksne, hvor magtanvendelse kun anvendes som absolut sidste udvej.

I henhold til Serviceloven er det fastlagt, at magtanvendelse alene kan finde sted i situationer, hvor der er en nærliggende risiko for, at en borger vil udsætte sig selv eller andre for væsentlig

personskade. Magtanvendelse kan i disse tilfælde ske ved at fastholde eller føre borgeren væk fra situationen, dog kun når det er absolut nødvendigt ud fra en konkret vurdering af proportionalitet og nødvendighed. Dette sikrer, at borgerens retssikkerhed og integritet respekteres og beskyttes.

Magtanvendelser i 2025

Socialtilsynet gennemgår løbende alle indberetninger om magtanvendelser kvartalsvis samt i forbindelse med tilsynsbesøg. Forvaltningen arbejder systematisk med faglig vurdering og opfølgning på indberetningerne med fokus på læring, kvalitetssikring og forebyggelse.

Den samlede indsats har til formål, at

- Fremme borgernes ret til selvbestemmelse uanset kommunikationsevner og funktionsnedsættelser
- Reducere behovet for magtanvendelse gennem forebyggende indsatser
- Understøtte anvendelsen af alternative løsninger og relevante støtteforanstaltninger, der tager udgangspunkt i borgernes individuelle behov.

Tabel 1 viser udviklingen i antallet af godkendte akutte fastholdelser fra 2021-2025. Akutte fastholdelser er magt i form af at føre eller fastholde en borger samt nødret og nødværge.

I 2025 blev der registreret 40 akutte magtanvendelser, som alle er vurderet og godkendt i overensstemmelse med servicelovens bestemmelser.

Magtanvendelse kan i særlige situationer være nødvendig for at forebygge alvorlig skade og sikre borgerens eller andres sikkerhed. Dette kan blandt andet være tilfældet, når

- En borger er i færd med at påføre sig selv alvorlig personskade, og medarbejdere griber fysisk ind for at afværge dette
- En borger i affekt udviser adfærd, der indebærer risiko for skade på andre personer, for eksempel ved fysisk at gribe fat i andre borgere eller medarbejdere
- Det vurderes nødvendigt at anvende magt for at sikre borgeren den nødvendige omsorg og tryghed

I 2025 blev der registreret i alt 40 magtanvendelser, som *ikke* er godkendt i henhold til Serviceloven.

- 10 magtanvendelser skete som led i behandling eller opfølgning på operation efter Sundhedsloven.
- 28 magtanvendelser skete med henvisning til nødret eller nødværge. Eksempler herpå:
  - Medarbejdere har i 19 tilfælde låst sig ind i borgers lejlighed for at sikre, at borgeren var ok og/eller at fjerne fordærvet affald, sprøjte for fluer og mider med videre.

- En borger er i ét tilfælde blevet forhindret i livsfarlig selvskade.
  - Medarbejdere har i fire tilfælde låst sig ind i en konkret borgers lejlighed for at fjerne fordærvede madvarer og for at sikre, at borgeren var ok.
  - Medarbejdere har i tre tilfælde anvendt magt over for en konkret borger, da borger var til fare for medarbejderen. Borgeren har ikke en varig psykisk funktionsnedsættelse.
  - En medarbejder holdt en havelåge, så én borger ikke kunne komme ind til en anden borger.
- To magtanvendelser havde ingen hjemmel i lovgivningen, da de to borgere ikke var til fare for sig selv eller andre, og magtanvendelserne skulle derfor være forebygget med alternative løsninger.

I tallene for 2024 og 2025 er nødret og nødværge talt med under "ikke godkendte", da det alene er politiet, der kan afgøre, om de er lovlige. Derfor er tallene for "ikke godkendte" for årene 2021-2023 lavere, da det alene er magtanvendelser, der hverken havde hjemmel i Serviceloven, Sundhedsloven eller Straffelovens § 13 og § 14.

Tabel 1: Akutte fastholdelser fra 2021 til 2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Godkendte akutte fastholdelser, jf. Servicelovens §124c og d m.fl.. Indtil 2024 er Straffelovens §§ 13 og 14 talt med.	39	69	55	44	41
Ikke godkendte akutte fastholdelser (fra og med 2024 er Straffelovens §§13 og 14 talt med)	1	11	2	37	40
Indberetninger i alt	40	80	57	81	81

Fordelingen af magtanvendelser i botilbud

I 2025 er der registreret magtanvendelser over for 21 borgere fordelt på ni kommunale og fem eksterne afdelinger. Se tabel 2 for en oversigt.

Én afdeling skiller sig ud med 31 magtanvendelser fordelt på tre borgere. Afdelingen har en målgruppe med borgere, der har komplekse psykiatriske og kognitive udfordringer, hvilket betyder, at der i perioder kan være et øget behov for indgriben i akutte situationer. Den hyppigere anvendelse af magt skal derfor ses i sammenhæng med borgernes omfattende støttebehov samt medarbejdernes ansvar for at sikre omsorg og sikkerhed.

For én borger er der registreret 19 magtanvendelser. Borgeren kom fra en anden kommune og er ikke længere bosat i botilbuddet. Siden september 2025 har der ikke været behov for at anvende magt over for borgere i botilbuddet.

Af Socialtilsyn Syds seneste uanmeldte tilsynsrapport fremgår det, at medarbejderne arbejder systematisk og fagligt forsvarligt med forebyggelse og håndtering af komplekse situationer.

I Udviklingscenter Vest er der foretaget 16 magtanvendelser over for en konkret borger, primært i forbindelse med omsorg og pleje efter operation.

Table 2: Oversigt over magtanvendelser fordelt på centrene og borgere

Center	Antal magtanvendelser	Fordelt på antal afdelinger	Overfor antal borgere
Specialcentret	0	0	0
Udviklingscenter Vest	41	8	13
Center for Sociale Indsatser	31	1	3
I alt i Voksen Social	72	9	16
Eksterne tilbud:			
Private og regionale	8	5	5
I alt	80	14	21

Forhåndsgodkendelse til brug af beskyttelsesmidler, aflåsninger, sensorer og velfærdsteknologiske løsninger

For borgere med betydelige og varige psykiske funktionsnedsættelser, som ikke er i stand til at give informeret samtykke, kan der i særlige tilfælde anvendes beskyttelsesmidler, aflåsninger af døre samt sensorer og andre former for velfærdsteknologi.

Formålet med disse tiltag er at støtte borgerens bevægelsesfrihed, omsorg, tryghed, værdighed og sikkerhed - og ikke at begrænse borgerens selvbestemmelsesret unødigt.

I henhold til Servicelovens §§ 125, 128 og 128 a-h har kommunens tilbud mulighed for at søge om forhåndsgodkendelse til anvendelse af disse løsninger. Ansøgningen sker i tæt dialog med

borgeren, pårørende og eventuelt værge, og de skal altid tage udgangspunkt i borgerens individuelle behov og rettigheder.

Der kan desuden søges om kortvarig fastholdelse i henhold til Servicelovens §§ 135 a og 136 c med personlig pleje, for eksempel ved sårskift eller bleskift, hvis det er nødvendigt for at kunne gennemføre indsatsen på en værdig og omsorgsfuld måde.

Det grundlæggende formål med forhåndsgodkendelserne er at sikre, at borgerne modtager den nødvendige omsorg og samtidig ikke udgør en fare for sig selv eller andre. Ansøgningerne behandles af forvaltningen og en jurist. Myndighedsschefen træffer efterfølgende en afgørelse. Forhåndsgodkendelser kan gives for en periode på op til 12 måneder - for beskyttelsesseler er det op til 18 måneder. Herefter skal der ansøges på ny. Det er en forudsætning, at der kontinuerligt arbejdes forebyggende med henblik på at minimere anvendelsen af de beskrevne løsninger.

Forhåndsgodkendelser i 2025

I 2025 er der bevilget i alt 16 forhåndsgodkendelser til magtanvendelse over for borgere med varige og betydelige psykiske funktionsnedsættelser. Forhåndsgodkendelserne er givet i overensstemmelse med gældende lovgivning og på baggrund af individuelle konkrete vurderinger. De enkelte forhåndsgodkendelser er nærmere beskrevet i bilag 1.

Indsatser og fagligt fokus

Forvaltningen har over en årrække haft et vedvarende fokus på at forebygge magtanvendelse og sikre korrekt anvendelse af reglerne gennem styrkelse af medarbejdernes faglige kompetencer. Kendskab til reglerne om magtanvendelse - herunder retssikkerhed, proportionalitet og dokumentationskrav - indgår som en fast del af introduktionen for nye medarbejdere og understøttes løbende gennem faglig opkvalificering.

I det pædagogiske arbejde anvendes blandt andet evidensbaserede metoder som:

- KRAP (Kognitiv, Ressourcefokuseret og Anerkendt Praksis)
- Neuropædagogik
- Low arousal-tilgang
- Nænsomt nødværge

Der arbejdes systematisk med at understøtte borgernes egne mestringsstrategier - særligt i forhold til borgere med selvskadende adfærd - og borgere, der ikke har varige funktionsnedsættelser. Dette med henblik på at reducere antallet af situationer, hvor borgeren er til fare for sig selv og andre.

Organisatorisk opfølgning og kvalitetssikring

Afdelingerne orienterer Socialtilsyn Syd om både akutte og forhåndsgodkendte magtanvendelser i overensstemmelse med gældende lovgivning og indberetningspligt. Dette sikrer gennemsigtighed og understøtter en løbende kontrol af, at magtanvendelser anvendes lovmedholdeligt, proportionalt og med respekt for borgernes rettigheder og værdighed.

Magtanvendelserne drøftes systematisk på personalemøder og med forvaltningen med fokus på:

- Sikring af lovmedholdelig praksis
- Faglig sparring
- Vidensdeling
- Løbende læring og kvalitetssikring

Pårørende og værger orienteres efter aftale med borgeren.

Der er en vedvarende opmærksomhed på medarbejdernes arbejdsmiljø, hvor tryghed og trivsel indgår som væsentlige elementer i den samlede indsats. Samlet set er målsætningen at sikre en fagligt funderet og ansvarlig praksis, der balancerer hensynet til borgernes trivsel, retssikkerhed og medarbejdernes arbejdsvilkår.

Lovgrundlag, planer mv.

Alle fysiske indgreb i selvbestemmelsesretten skal indberettes i henhold til Retssikkerhedslovens §§ 15 og 16 samt Servicelovens kapitel 24. Kommunen er forpligtet til at føre tilsyn og sikre, at praksis er lovmedholdelig og fagligt forsvarlig.

Kompetencer

Sundhed, Omsorg & Socialudvalget > Økonomi & Bosætningsudvalget > Byrådet

Indstilling

Direktøren for Fritid Sundhed Omsorg & Social indstiller til Sundhed, Omsorg & Socialudvalget, at det indstilles til Byrådet, at

1. Der orienteres om magtanvendelser og andre indgreb i retten til selvbestemmelse på det specialiserede socialområde i 2025.
2. Sagen sendes til orientering i Handicaprådet.

Beslutning

1. Orientering givet.
2. Godkendt.

Afbud: Karin Hansen-Schwartz (A) og Peter Nikolajsen (I)

Punkt 7: Orientering om tilsyn der er gennemført af Socialtilsyn Syd i 2025

EMN-25/0000152

Bilag

Bilag 1 Dagsordenspunkt oversigt over tilbud

Bilag 2 Socialtilsynets samlede vurderinger på tværs af tilbuddene

Orientering om tilsyn der er gennemført af Socialtilsyn

Resumé

På socialområdet føres der tilsyn med alle tilbud, der er omfattet af lov om socialtilsyn, herunder botilbud, behandlingstilbud og forsorgshjem i Esbjerg Kommune.

Socialtilsyn Syd varetager godkendelse og driftsorienteret tilsyn med Esbjerg Kommunes botilbud og forsorgshjem i afdelingen Voksen Social (Udviklingscenter Vest og Center for Sociale Indsatser) under forvaltningen Fritid Sundhed Omsorg & Social. Socialtilsyn Syd har ved de driftsorienterede tilsyn i 2025 vurderet, at samtlige tilbud under Voksen Social fortsat har den fornødne kvalitet i henhold til lov om socialtilsyn.

Med denne sag orienteres Byrådet om de gennemførte tilsyn i 2025 samt Socialtilsynets samlede vurdering af kvaliteten på tilbuddene i Udviklingscenter Vest og Center for Sociale Indsatser. En samlet oversigt over de tilbud, der er omfattet af lov om socialtilsyn, fremgår af bilag 1.

På udvalgmødet deltager udviklingskonsulent Annette Bonde Bertelsen under punktet.

Sagsfremstilling

Socialtilsyn Syd varetager godkendelse og fører driftsorienteret tilsyn med tilbud under Voksen Social i Esbjerg Kommune. Formålet med tilsynet er at sikre, at borgerne modtager en indsats, der er i overensstemmelse med formålet for offentlige tilbud efter lov om social service, og at tilbuddene har den fornødne kvalitet.

Socialtilsynets vurderinger tager udgangspunkt i den fælles nationale kvalitetsmodel, som anvendes af alle socialtilsyn i henhold til lov om socialtilsyn. Kvalitetsmodellen danner rammen for vurderingen af kvaliteten i tilbuddene og er opbygget omkring følgende syv temaer:

- Uddannelse og beskæftigelse
- Selvstændighed og relationer
- Målgrupper, metoder og resultater
- Sundhed og trivsel
- Organisation og ledelse
- Kompetencer
- Fysiske rammer

For hvert tema er der fastlagt kriterier og indikatorer, som Socialtilsynet anvender i deres vurdering af kvaliteten på det enkelte tilbud. Godkendelse og fortsat drift sker på baggrund af en samlet vurdering af kvaliteten på tværs af temaerne.

Socialtilsynets tilsyn i 2025 danner løbende grundlag for dialog og udvikling af området i Voksen Social.

Resultat af tilsyn 2025

Der er i 2025 gennemført i alt 58 anmeldte og uanmeldte tilsyn. Socialtilsyn Syd vurderer, at samtlige tilbud under Voksen Social har den nødvendige kvalitet og dermed fortsat lever op til kravene i lov om socialtilsyn.

Samlet opsummering – Socialtilsynets vurderinger 2025

Socialtilsynets samlede vurderinger for 2025 viser, at kvaliteten i langt de fleste tilbud under Center for Sociale Indsatser og Udviklingscenter Vest overordnet er god. Tilsynet vurderer, at tilbuddene generelt understøtter borgernes trivsel, selvstændighed og sociale relationer samt borgernes selv- og medbestemmelse.

Socialtilsynet peger på en gennemgående udfordring i forhold til, at der ikke i alle tilbud er opstillet konkrete mål for borgernes uddannelse eller beskæftigelse. Dette skal dog ses i lyset af borgernes aktuelle funktionsniveau, hvor indsatsen i praksis er rettet mod stabilisering, trivsel og udvikling af forudsætninger. Dette med henblik på at kunne indgå i aktiviteter, uddannelse eller beskæftigelse på længere sigt.

I forhold til målgruppe, metoder og resultater vurderer Socialtilsynet, at kvaliteten overordnet er middel til høj. Tilsynet fremhæver dog, at der i enkelte tilbud er mangler i arbejdet med delmål og dokumentation, hvilket vanskeliggør en tydelig vurdering af borgernes udvikling. Forvaltningen har på den baggrund igangsat kompetenceudvikling inden for social- og sundhedsfaglig dokumentation og besluttet at overgå til et fælles IT-system. Dette forventes at styrke dokumentationspraksis i 2026 og 2027 samtidig med, at mest mulig tid tilbringes med borgerne.

Socialtilsynet vurderer, at kvaliteten i forhold til sundhed og trivsel i langt de fleste tilbud er god. I enkelte tilbud vurderes kvaliteten dog som middel i relation til forebyggelse af vold og overgreb. Der arbejdes systematisk med forebyggelse, risikovurdering og opfølgning på episoder i både tilbud, ledelse og forvaltning.

Endelig vurderer Socialtilsynet, at organisation, ledelse, medarbejderkompetencer og de fysiske rammer overordnet har god kvalitet. I enkelte tilbud peges der på udfordringer i forhold til slidte boliger eller rammer, som ikke i tilstrækkelig grad understøtter målgruppens behov.

Den samlede vurdering fra Socialtilsynet giver således et billede af et område med generelt god kvalitet, men med identificerede udviklingsområder, som forvaltningen arbejder systematisk med at følge op på.

En uddybende gennemgang af Socialtilsynets vurderinger på tværs af de syv temaer fremgår af

bilag 2.

Vision 2025

Afrapportering af Socialtilsyn Syds tilsyn med tilbud i Voksen Social understøtter Esbjerg Kommunes Vision 2025's mål om Livskvalitet og sundhed

Lovgrundlag, planer mv.

I forhold til lov om socialtilsyn skal socialtilsynet godkende og føre driftsorienteret tilsyn med nedenstående tilbud:

- Botilbud efter § 107 og § 108 i Lov om social service.
- Krisecentre efter § 109 i Lov om social service.
- Forsorgshjem efter § 110 i Lov om social service.
- Stofmisbrugsbehandlingstilbud efter § 101 og § 101 a i Lov om social service.
- Botilbudslignende tilbud jf. Almenboliglovens § 105 stk. 1 eller 2 med hjælp og støtte efter § 83-87, § 97, og § 102 i Lov om social service.
- Alkoholbehandlingssteder efter Sundhedslovens § 141.

Kompetencer

Sundhed, Omsorg & Socialudvalget > Økonomi & Bosætningsudvalget > Byrådet

Indstilling

Direktøren for Fritid Sundhed Omsorg & Social indstiller til Sundhed, Omsorg & Socialudvalget, at det indstilles til Byrådet, at

1. Der orienteres om tilsyn af tilbud i Voksen Social i Esbjerg Kommune 2025.
2. Sagen sendes til orientering i Udsatterådet og Handicaprådet.

Beslutning

1. Orientering givet.
2. Godkendt.

Afbud: Karin Hansen-Schwartz (A) og Peter Nikolajsen (I)

Punkt 8: Information, forespørgsler og orientering

EMN-25/0009417

Bilag

Forretningsorden for Sundhed, Omsorg & Socialudvalget 2026-2029 - 260226

Årshjul Sundhed, Omsorg & Socialudvalget 2026 (1)

Sagsfremstilling

1. Forretningsorden - se bilag 1.
2. Årshjul - se bilag 2.

Beslutning

Orientering givet.

Afbud: Karin Hansen-Schwartz (A) og Peter Nikolajsen (I)

Punkt 9: Lukket: Information, forespørgsler og orientering

EMN-25/0009143

Punkt 10: Introduktion til socialområdet - herunder Center for Sociale Indsatser

EMN-26/0001884

Bilag

Præsentation af voksesocial udvalgsmøde 9.3

Resumé

På Sundhed, Omsorg & Socialudvalgets møde den 23. februar blev introduktionsprogrammet for 1. halvår godkendt.

Det første tema, som udvalget introduceres til, er den del af socialområdet, som Center for Sociale Indsatser er ansvarlig for.

Udvalget vil blandt andet blive introduceret til botilbud, væresteder, misbrugsbehandling, støtte til psykisk sårbare med mere.

Myndighedschef for Voksen Social, Maiken Skalborg Schmidt, og Centerleder for Center for Sociale Indsatser, Nicoline Bruun, deltager under punktet.

Kompetencer

Sundhed, Omsorg & Socialudvalget

Indstilling

Direktøren for Fritid Sundhed Omsorg & Social indstiller, at

- Sundhed, Omsorg & Socialudvalget introduceres til socialområdet.

Beslutning

Introduktion givet.

Afbud: Karin Hansen-Schwartz (A) og Peter Nikolajsen (I)

Punkt 11: Igangsættelse af udarbejdelsen af en socialpolitik for Esbjerg Kommune og en opdatering af kommunens pårørendepolitik

EMN-26/0001884

Bilag

Socialpolitik_for_voksenområdet_A4 UDKAST

Resumé

Med denne sag ønskes udarbejdelsen af en socialpolitik for Esbjerg Kommune igangsat.

Ligeledes ønskes en opdatering af kommunens pårørendepolitik påbegyndt.

Til dette punkt deltager Organisationsudviklingskonsulent i Fritid Sundhed Omsorg & Social, Britt Saarup Kronbøge.

Sagsfremstilling

Socialpolitik

Sundhed, Omsorg & Socialudvalget skal med baggrund i et udkast til en ny socialpolitik, vedhæftet som bilag 1, drøfte følgende i forhold til den kommende udarbejdelsesproces:

- Hvordan skal udarbejdelsesprocessen for socialpolitikken se ud?
- Hvilke aktører ønskes inddraget i udarbejdelsen af kommunens socialpolitik?
- Hvordan skal aktørerne inddrages?
- Hvad er tidsrammen for udarbejdelsen af socialpolitikken?

Pårørendepolitik

Esbjerg Kommunes pårørendepolitik udløb ved udgangen af 2025 og kræver derfor en opdatering.

Med sagen ønskes udvalgets godkendelse til at igangsætte dette arbejde. Ligeledes ønskes det afklaret, om den hidtidige pårørendepolitik for Sundhed & Omsorg skal integreres heri.

Kompetencer

Sundhed, Omsorg & Socialudvalget

Indstilling

Direktøren for Fritid Sundhed Omsorg & Social indstiller, at

1. Udarbejdelsen af en socialpolitik for Esbjerg Kommune igangsættes.
2. En opdatering af kommunens pårørendepolitik påbegyndes.

Beslutning

1. Udsat til næste møde.

2. Udvalget beslutter, at forvaltningen laver et udkast til fælles pårørendepolitik med hovedvægt på

pårørendepolitikken, der i dag gælder for hele kommunen.

Afbud: Karin Hansen-Schwartz (A) og Peter Nikolajsen (I)

Punkt 12: Lukket: Godkendelse af underskriftsblad